

شرکت ملی تولیدکننده برق

صورت جلسه نشست

تاریخ: ۹۸/۰۴/۲۶

شماره: ۹۸/ص/۳۰۶

بازپرداخت تسهیلات ارزی دریافتی از صندوق توسعه ملی

خلاصه مذاکرات

نشست "بررسی مشکلات مربوط به بازپرداخت تسهیلات ارزی دریافتی از صندوق توسعه ملی تولیدکنندگان برق" با حضور تعدادی از اعضای سندیکای شرکت‌های تولیدکننده برق، رئیس و اعضای انجمن تولیدکنندگان ترکیبی نیرو، حرارت و برودت ایران (CHP) و نمایندگان انجمن انرژی‌های تجدیدپذیر ایران روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۴/۲۶ در اتاق بازرگانی ایران برگزار شد. این نشست در ادامه پی‌گیری‌های سندیکای شرکت‌های تولیدکننده برق بعد از برگزاری جلسات کمیسیون مالی و اقتصادی سندیکا، جلساتی با جناب آقای خانی مدیرکل تامین منابع مالی توانیر، جلسه کارگروه تجهیز منابع مالی وزارت نیرو و جلسه‌ای در شرکت مادر تخصصی برق حرارتی پیرامون موضوع بازپرداخت تسهیلات ارزی برگزار شد. در ابتدای این نشست گزارشی توسط دبیر کمیسیون مالی و اقتصادی سندیکا به شرح زیر ارائه شد:

همانگونه که مستحضرید موضوع بازپرداخت تسهیلات ارزی دریافتی از صندوق توسعه ملی بعد از جهش نرخ ارز به معضلی کلیدی برای تولیدکنندگان برق تبدیل شده است. افزایش نرخ ارز از نیمه دوم سال ۱۳۹۶ و شدت گرفتن آن از سال ۱۳۹۷ منجر به افزایش شدید هزینه‌های نیروگاه‌های تولیدکننده برق شده است. این در حالی است که قیمت بازار برق نه تنها طی این سال‌ها تغییری نداشته بلکه میانگین موزون قیمت برق در بهار ۹۸ کاهش چشمگیری نسبت به فصل مشابه در سال‌های گذشته داشته است. از آنجایی که قیمت برق یکی از مولفه‌های اصلی درآمدزایی نیروگاه‌ها می‌باشد، این کاهش قیمت تاثیر منفی شدیدی بر درآمد نیروگاه‌ها بر جای گذاشته و نیروگاه‌های تولیدکننده برق را بیش از پیش با مشکلات فراوانی روبرو کرده است. در واقع با صنعتی روبرو هستیم که در آن تولیدکنندگان از طرفی به دلیل دریافت تسهیلات ارزی به شدت تحت تاثیر جهش نرخ ارز قرار گرفته‌اند و از طرف دیگر امکان انتقال هزینه‌های خود را به قیمت محصول‌شان ندارند. این موضوع وضعیت این بخش را بسیار بحرانی ساخته است.

در کارگروه تجهیز منابع مالی وزارت نیرو فهرستی از طرح‌های نیروگاهی که در اولویت دریافت وام از صندوق توسعه ملی قرار گرفته‌اند اما اقدام به اخذ وام نکرده‌اند ارائه شد. علی‌رغم وجود مغایرت‌هایی در این فهرست، سندیکا طی گزارشی دلایل هر نیروگاه برای عدم دریافت این تسهیلات را تشریح کرده است.

افت انگیزه‌ها برای سرمایه‌گذاری در تولید برق دلایلی دارد که بی‌توجهی به آن‌ها مانع از دستیابی به راه‌حلی برای برون رفت از بحران موجود خواهد شد. از جمله این دلایل می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. عدم افزایش قیمت بازار برق.
۲. کاهش IRR طرح‌ها به دلیل افزایش نرخ ارز و عدم توجیه‌پذیری اقتصادی پروژه.
۳. عدم ثبات قوانین خرید برق در شرکت مدیریت شبکه برق ایران و ابلاغ قوانین جدید و در نتیجه آن کاهش درآمد نیروگاه‌ها.
۴. سوء رفتار خریداران دولتی برق در بورس انرژی.
۵. عدم توجه دیسپاچینگ به قیمت واقعی سوخت و استفاده از نیروگاه‌های دولتی با راندمان پایین و عدم استفاده از نیروگاه‌های خصوصی با راندمان بالاتر.
۶. وضع قوانین محدودکننده درآمد نیروگاه‌ها در قراردادهای دوجانبه برق.
۷. عدم پایداری مجموعه توانیر و شرکت مدیریت شبکه برق ایران به بندهای موجود در قراردادهای خرید برق در خصوص پرداخت جریمه تاخیر.

در ادامه این گزارش همچنین فهرستی از نیروگاه‌های عضو سندیکا که از صندوق توسعه ملی تسهیلات ارزی دریافت کردند ارائه شد که مجموع تسهیلات دریافتی این نیروگاه‌ها ۳۱۱۵ میلیون یورو و ۳۵۰ میلیون دلار بوده است.

سپس آقای مهندس خوشگفتار نایب رئیس هیأت مدیره سندیکا به بیان شرایط موجود و راهکارهای پیش‌رو پرداختند. ایشان با اشاره به این موضوع که با وجود قیمت‌های حال حاضر در بازار برق، سرمایه‌گذاری در هیچ‌کدام از حوزه‌های تولید برق از جمله حرارتی، خورشیدی و CHP امکان‌پذیر نخواهد بود، دلیل اصلی مشکلات تولیدکنندگان برق را نداشتن متولی در بخش دولتی دانستند. زیرا وزارت نیرو به عنوان تنها متولی این صنعت خود یک رقیب است. قیمت محصول در تمامی صنایع و فعالیت‌ها همه ساله متناسب با تورم و جهش نرخ ارز افزایش یافته است اما وزارت نیرو برق را گران نمی‌کند و یا به هر طریق پاسخگوی تولیدکنندگان برق نیست. هزینه تعمیر و نگهداری نیروگاه‌ها نسبت به سال ۹۶ حداقل ۳ برابر شده است و نیروگاه‌های تولیدکننده برق را در وضعیت نامطلوبی قرار داده است. متأسفانه وزارت نیرو از اجرای ماده ۶ دستور العمل مصوبه شورای اقتصاد مربوط به بند "و" ماده ۱۳۳ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی سر باز می‌زند که این امر موجب بوجود آمدن بحرانی جدی شده است.

وزارت نیرو فهرست سرمایه‌گذاران در حوزه‌های خورشیدی، بادی و حرارتی را برای استفاده از تسهیلات صندوق توسعه ملی ارائه نموده است ولی این نیروگاه‌ها برای دریافت تسهیلات از صندوق توسعه ملی و به تبع آن سرمایه‌گذاری در بخش تولید برق با مشکلاتی همچون پایین بودن IRR پروژه به دلیل افزایش شدید نرخ ارز، عاملیت نپذیرفتن بانک‌ها، طولانی بودن پروسه دریافت تسهیلات از صندوق نسبت به سرمایه‌گذار خارجی و امتناع بانک برای پرداخت تسهیلات مربوطه به دلیل عدم تسویه تسهیلات سال گذشته شرکت در بانک عامل، مواجه هستند.

همچنین نیروگاه‌هایی که موفق به اخذ وام شدند با نرخ ارز ۳۴۰۰ تومان این تسهیلات را دریافت نمودند و طبق نظامنامه صندوق توسعه ملی نرخ بازگشت سرمایه (IRR) حداقل ۱۵٪ می‌باشد در حالی که با احتساب نرخ ارز حال حاضر (۱۳۰۰۰ تومان) IRR تمامی پروژه‌ها به زیر ۴٪ کاهش یافته است.

اگر بخش خصوصی برای تاسیس یک نیروگاه خورشیدی ۸ میلیون یورو سرمایه‌گذاری کرده و این مبلغ را از صندوق توسعه ملی به صورت تسهیلات دریافت نموده باشد، باید ۹٫۶ میلیون یورو بازپرداخت کند که با احتساب ارز ۱۳۰۰۰ تومان بایستی ۱۲۰ میلیارد تومان بازپرداخت انجام دهد درحالی‌که درآمد چنین نیروگاهی در سال حدود ۱۶ میلیارد تومان است.

در ادامه این نشست، آقای مهندس صدر رئیس انجمن تولیدکنندگان ترکیبی نیرو، حرارت و برودت ایران (CHP) توضیحاتی ارائه دادند: اخیراً نرخ تمام‌شده برق از سوی وزارت نیرو ۳۰۰ تومان اعلام شده است که مبنای محاسبه این نرخ مشخص نیست زیرا این نرخ حتی پاسخگوی تبدیل انرژی هم نخواهد بود. یارانه‌ها در زنجیره تولید و توزیع برق باید تجمیع شده و در پایان مسیر به شرکت‌های توزیع تخصیص یابد تا هزینه واقعی تمام شده برق روشن باشد. در غیر این صورت به سیاست‌گذاران، گرای اشتباه داده می‌شود. در حال حاضر بدنه توانیر به خصوص شرکت‌های توزیع خود را رقیب نیروگاه‌های کوچک می‌بینند و این مشکلات زیادی را باعث شده است.

آقای مهندس علایی عضو هیأت مدیره این انجمن بر لزوم واقعی شدن قیمت برق اشاره داشتند و عنوان کردند که تصویب یک‌طرفه مصوبه ۳۱۰ در هیأت تنظیم بازار برق منجر به این امر شده که به نیروگاه‌های CHP بعد از ۵ سال اجازه حضور در بازار برق را نمی‌دهند. در حالی که شعار توانیر در ابتدای سرمایه‌گذاری در این بخش ۲۰ سال فعالیت CHP‌ها بوده است.

در بخش دیگری از این نشست آقای مهندس صدراآبادی مدیرعامل شرکت تدبیرسازان سرآمد به تبدیل نیروگاه گازی ارومیه به سیکل ترکیبی اشاره کردند: نیروگاه ارومیه با انجام این سرمایه‌گذاری عملاً ۵۰۰ مگاوات تولید برق بدون مصرف سوخت داشته است که این میزان معادل ۳۰ درصد کل مصرف استان آذربایجان غربی است. این اقدام در زمانی صورت گرفت که نرخ ارز حدود ۳۲۰۰ تومان بود و IRR نیروگاه ارومیه بیش از ۱۵ درصد محاسبه شده بود. بنابراین پیرو انعقاد قرارداد بیع متقابل با وزارت نیرو و بر اساس تبصره ۱۹ قانون بودجه

سال ۱۳۹۲ نسبت به نصب بخش بخار در نیروگاه و تبدیل آن به سیکل ترکیبی اقدام شد. این کار بنا به تعهدات قانونی وزارت نیرو صورت گرفت اما اکنون هیچ بخشی از این وزارتخانه و شرکت‌های تابعه آن عهده‌دار مسئولیتی که در قانون مذکور اعلام شده نیست. به طوری که هم‌اکنون IRR نیروگاه ارومیه ۲ درصد شده است.

آقای مهندس کاظمی مدیرعامل شرکت نیروگاهی سیکل ترکیبی کرمانیان با تاکید بر لزوم اصلاح نرخ پایه آمادگی نیروگاه‌ها برای ادامه فعالیت آن‌ها، پیشنهادهایی ارائه کردند: علاوه بر راهکارهایی چون درخواست ریالی کردن این تسهیلات با نرخ ارز حساب شده در زمان دریافت وام و با سود ۱۵ درصد، تمدید قراردادهای خرید تضمینی برق و افزایش مدت بازپرداخت اقساط نیز درخواست شود. واقعیت آن است که در این بخش حمایت کافی صورت نمی‌گیرد و برای وزارت نیرو بهتر بود در کنار این صنعت قرار بگیرد.

آقای طهماسبی معاون مالی شرکت آراین‌ماه‌تاب‌گستر به پیشنهادهای سه‌گانه وزیر نیرو و رییس هیات عامل صندوق توسعه ملی طی نامه‌ای به دولت اشاره کردند: واقعیت آن است که متاسفانه نامه‌هایی از این دست با وجود پیشنهادهای بسیار خوبی که در آن مطرح است بایگانی می‌شود و به نتیجه مشخصی نمی‌رسد زیرا وزارت نیرو و شرکت‌های خصوصی تولیدکننده برق به واسطه آنکه ابزاری برای تهدید و اجازه‌ای برای دست کشیدن از تولید ندارند، خود را دارای قدرت کافی برای چانه‌زنی نمی‌دانند در حالی که چنین نیست و باید راهکار استفاده از قدرت خود را پیدا کنیم.

راهکارهای پیشنهاد شده در این جلسه برای بازپرداخت تسهیلات ارزی دریافتی نیروگاه‌ها از صندوق توسعه ملی به صورت زیر بوده است:

۱- اجرای قانون در رابطه با افزایش قیمت برق در بازار عمده فروشی

۲- اجرای قراردادهای فیما بین سرمایه‌گذاران و وزارت نیرو

۳- واقعی کردن قیمت بازار برق با مبنا قرار دادن نظامنامه صندوق توسعه ملی با نرخ بازگشت سرمایه (IRR) ۱۵,۵ درصد.

۴- تمدید قراردادهای خرید برق به لحاظ افزایش بازه زمانی پرداخت.

۵- اتخاذ راه‌کاری مشابه راه‌حلی که برای دریافت‌کنندگان تسهیلات ارزی از حساب ذخیره ارزی در نظر گرفته شد.

۶- اصلاح قراردادهای بیع متقابل به صورت زیر:

۶-۱. مبلغ سرمایه‌گذاری در زمان انعقاد قرارداد که از مولفه‌های اصلی بند قانونی فوق‌الذکر می‌باشد بایستی باتحویل سوخت پوشش داده شود که لازم است مبلغ مزبور به صورت ارزی ذکر گردد.

۶-۲. مدت و میزان سوخت تحویلی باتوجه به تغییرات بهای فوب سوخت با رعایت سقف دو سال متناسباً افزایش یا کاهش یابد.

۶-۳. سوخت مایع یا معادل ارزش روز نفت خام قابل تحویل به سرمایه‌گذار می‌تواند براساس نرخ فوب خلیج فارس با ارز جایگزین شود و یا معادل ریالی ارز اختصاص یافته براساس نرخ ارز بازپرداخت تسهیلات دریافتی شرکت از بانک محاسبه به حساب بستانکاری سرمایه‌گذار منظور گردد.

در پایان مقرر شد نامه‌ای با مفاد این نشست و ارائه پیشنهادهای اعضای سه‌تکلیف به دفتر مقام رهبری، وزیر نیرو، معاون اول رئیس‌جمهور، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و سایر نهادهای مرتبط تدوین و ارسال شود.

اعضای حاضر در جلسه

ابراهیم خوش‌گفتار	معصومه پاشا	غلامرضا منانی	علی علیرضایی	مجید حیدری	علیرضا صدرآبادی	سعید صیادی پور
نایب رئیس	دبیر کمیسیون‌های	شرکت پرشیان	شرکت پرشیان	شرکت زاگرس کوثر	شرکت تدبیرسازان	شرکت تدبیرسازان
هیأت مدیره سندیکا	سندیکا	فولاد	فولاد		سرآمد ارومیه	سرآمد ارومیه

	علی همتی	جهانگیر پور همدانی	شاهپور مظفری	نصرت اله کاظمی	محمدجواد نیلی	محسن کشوری
	شرکت تولید برق خوزستان	شرکت تولید برق خوزستان	شرکت گناوه مپنا	شرکت سیکل ترکیبی کرمانیان	شرکت سیکل ترکیبی کرمانیان	تولید نیروی جنوب غرب صبا
	نجف تابان	حسین هدایی فرد	حسین رسولی	حمیدرضا احمدیان	آرش جالبی	داریوش طهماسبی
	شرکت مولد نیروگاهی هریس	شرکت انرژی گسترجم	تولید نیروی جنوب شرق صبا	تولید نیروی جنوب شرق صبا	تولید نیروی برق دماوند	آرین ماهتاب گستر

مدعوین جلسه:

مجید سروش	سید احسان صدر	سمیرا نورالهی	حسین محمد نژاد	محمد علی علایی
دبیر کمیسیون انرژی اتاق ایران	رئیس انجمن تولید پراکنده (CHP)	دبیر اجرایی انجمن تولید پراکنده (CHP)	انجمن تولید پراکنده (CHP)	هیأت مدیره انجمن تولید پراکنده (CHP)
جمشید حسن پور	پیمان تسنیمی	مهران مرادیان	وحید صامتی	
هیأت مدیره انجمن تولید پراکنده (CHP)	شرکت گسترش انرژی نو آتیه	شرکت تأمین انرژی برق ایرانیان تابان	شرکت رشد صنعت	

